

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 14 0 У 002853 16 Увп
Бања Лука, 06.07.2018. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Смиљане Мрше, предсједника вијећа, Душка Бојовића и Страхиње Ђурковића, чланова вијећа, уз учешће Здравке Чучак као записничара, у управном спору по тужби С.Б. из Г., село К. (у даљем тексту: тужилац), против рјешења Фонда Р.С., Б. (у даљем тексту: тужени), ради поништења рјешења број ... од 11.08.2015. године, у предмету прекида обуставе исплате дијела старосне пензије, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање рјешења Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 У 002853 15 У од 25.12.2015. године, у нејавној сједници одржаној дана 06.07.2018. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Образложење

Побијаном рјешењем Окружног суда у Источном Сарајеву је тужба тужиоца против оспореног аката туженог одбачена као неблагоприятна. Оспореним актом је одбијена жалба тужиоца изјављена против рјешења Филијале туженог у И.С. број од 18.06.2015. године, којим је одбијен захтјев тужиоца за прекид обуставе исплате дијела старосне пензије за период од 16.08.1996. године до 31.03.2003. године.

Одбацивање тужбе је нижестепени суд у побијаном рјешењу образложио тиме да је тужилац оспорени акт примио дана 25.08.2015. године, а тужбу послао путем поште дана 23.09.2015 године, обичном пошљком, која је за примљена у Окружном суду у Источном Сарајеву дана 06.10.2015.године, након истека тридесетодневног рока из члана 15. став 2. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), сходно чему је у смислу одредбе члана 22. тачка 1. ЗУС-а тужба одбачена као неблагоприятна.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање тог рјешења суда, тужилац тражи „приначење“ рјешења тако да се тужба сматра благовремено поднесеном, или пак „укидање“ рјешења и враћање предмета нижестепеном суду. Не оспорава да је одредбом члана 16. став 2. ЗУС-а прописано да се дан предаје тужбе пошти препорученом пошљком, сматра даном предаје надлежном суду, те да је тужбу и поднио обичном поштанскопм пошљком, али истиче да је то учинио из оправданих разлога због непознавања правних прописа, имајући у виду да је у правној поуци оспореног акта наведено да се тужба подноси директно суду или путем поште у року од 30 дана од дана пријема рјешења, те сматра да претпостављати да грађани увијек треба да знају све прописе домаћег законодавства не би било оправдано, јер су ти прописи многобројни а и подложни честим промјенама, због чега је мишљења да се из тих разлога у појединим случајевима то ипак може оправдати, тим прије што је мали број лица упознат са

одредбама ЗУС-а, те се у конкретном случају ради о правној заблуди, која постоји када се неисправна предоцба односи на непознавање правних прописа, која се увијек треба узимати као ништавост правног посла и која може да постоји и онда када лице не зна да је његово понашање противправно, већ сматра да је дозвољено, а све код чињенице да он и није лице правне струке, те живи у селу К. у Ф. БиХ, које је удаљено од Г. 15 километара и у којем ради локална пошта са једним радником и то са радним временом једнократно, то тим прије што у правној поуци оспореног акта и није наведено да тужба треба да се пошаље препорученом поштанском пошиљком, тако да је у ту заблуду и доведен од стране туженог органа. Наглашава да је тужбу послао путем поште дана 23.09.2015. године, због чега сматра да је треба прихватити као поднесену у законском року од 30 дана, јер се ради о очигледној његовој грешци, из незнања и неупућености, о начину слања тужбе суду, па да је стога суд имао основа да његов случај третира као случај подношења тужбе неком другом органу а не суду, сходно члану 16. став 2. ЗУС-а према којем се допушта да се и таква тужба прихвати благовремено поднесеном под условом да је до такве грешке дошло због незнања или очигледне погрешке подносиоца тужбе. Сходно свему наведеном је мишљења да суд у сваком случају треба да му изађе у сусрет, због пропуста који је учинио у подношењу тужбе, због чега и не треба да трпи штетне последице, јер се под његовим незнањем има сматрати и то што је недовољно образовано лице, првенствено када је у питању познавање односно непознавање правних прописа. Стога, како нижестепени суд то и није учинио, сматра да му је тиме онемогућено учешће у поступку, што представља повреду одредаба ЗУС-а, чиме му је и повријеђено право на правичан поступак из члана II/3 Устава БиХ и члана 6. Европске конвенције о људским правима и основним слободама.

Тужени је у одговору на предметни захтјев, остао код свих навода образложења оспореног акта, предложивши да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, побијано рјешење, те одговор туженог на предметни захтјев, а и остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе члана 39. ЗУС-а, одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Одредбом члана 15. став 2. ЗУС-а је прописано да се тужба подноси у року од 30 дана од дана достављања управног акта странци која подноси тужбу, а одредбом члана члана 16. став 1. истог закона је прописано да се дан предаје тужбе пошти препорученом пошиљком сматра као дан предаје тужбе надлежном суду, те одредбом члана 325. став 4. Закона о парничном поступку („Сл. гласник Републике Српске“ број 58/03-61/13, у даљем тексту: ЗПП), који се у управним споровима примјењује сходно одредби члана 48. ЗУС-а, а на које одредбе се и позвао нижестепени суд у побијаном рјешењу, је прописано да кад је поднесак везан за рок, сматра се да је поднијет у року ако је прије него што рок истекне предат надлежном суду.

У конкретном случају је неспорно да је из списка предмета, увидом у повратницу о уручењу оспореног акта, видљиво да је оспорени акт тужилац, путем свог пуномоћника из управног поступка, адвоката Р.М.В. из Ф. (који га је и заступао у управном поступку пред туженим, примио дана 25.08.2015. године, који датум се као датум достављања пуномоћнику, у смислу члана 75. став 3. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник Републике Српске“ број 13/02, 87/07 и 50/10) сматра да је достављање извршено самој странци, а да је с друге стране тужба, коју је тужилац послао обичном поштанском пошиљком дана 23.09.2015. године, запримљена у нижестепени суд дана 06.10.2015. године, што све ни тужилац не оспорава, а што значи да је тужба поднесена

по протеку законског рока од 30 дана, у смислу члана 15. став 2. ЗУС-а у вези члана 16. став 1. истог закона, што се и не доводи у сумњу наводима предметног захтјева.

При томе ваља истаћи да се у конкретном случају не може радити о правној заблуди, на коју се тужилац у свом захтјеву позива, која је иначе примјенљива у кривичном праву у смислу одредбе члана 36. став 1. важећег Кривичног законика Републике Српске („Сл. гласник Републике Српске“ број 64/17) којом је прописано да није кривично одговоран учинилац кривичног дјела који у вријеме његовог извршења из оправданих разлога није био свјестан, нити је био дужан и могао бити свјестан да је његово дјело забрањено, а одредбом става 2. тог члана прописано да ако је учинилац дјела из става 1. тог члана био дужан и могао бити свјестан да је његово дјело забрањено, може се блаже казнити, како је то слично било прописано и одредбом члана 19. раније важећег Кривичног закона Републике Српске („Сл. гласник Републике Српске“ број 49/03 - 37/13) који је важио у вријеме подношења тужиоцевог предметног захтјева, да учинилац кривичног дјела који из оправданих разлога није знао да је то дјело забрањено, може се блаже казнити или ослободити од казне, а што и није примјенљиво у конкретном случају у погледу пропуштања тужиоца да благовремено поднесе тужбу у управном спору.

Такође је без утицаја и то што у правној поуци оспореног акта није наведено да се тужба подноси препорученом пошљком, јер то тако и није ни прописано ЗУС-ом, јер је само прописано да се тужба подноси у року од 30 дана од достављања управног акта странци која подноси тужбу (члан 15. став 2. ЗУС-а), сходно чему је правна поука која је дата у оспореном акту правилна, тако да на другачије одлучивање не може ни утицати то што је у члану 16. став 1. истог закона прописано да се тужба предаје надлежном суду непосредно или му се шаље поштом, а да дан предаје тужбе пошти препорученом пошљком се сматра као дан предаје тужбе надлежном суду, из чега и неспорно произилази да се тужба мора доставити надлежном суду у законском року од 30 дана, уколико се шаље обичном поштом, а како је то и закључио нижестепени суд у побијаном рјешењу, а док се с друге стране дан предаје пошти уколико је тужба послата препорученом поштанском пошљком, сматра као дан предаје тужбе надлежном суду, што у конкретном неспорно и није случај.

Исто тако је без основа и позивање тужиоца на одредбу члана 16. став 2. ЗУС-а којом је прописано да ако тужба није предата надлежном суду, него другом органу, а надлежни суд послѣ истека рока за подношење тужбе прими тужбу, сматраће се да је на вријеме поднесена, ако се њено подношење том органу може приписати незнању или очигледној омашци подносиоца тужбе, а то из разлога што се у конкретном случају и не ради о таквој ситуацији будући да тужба и није поднесена другом органу умјесто суду, већ је поднесена управо суду, али обичном пошљком, тако да је у суд стигла протеком законског рока од 30 дана, чиме и није испоштована одредба члана 16. став 1. ЗУС-а да се дан предаје пошти препорученом пошљком сматра као дан предаје тужбе надлежном суду.

Стога, како непознавање правних прописа не може бити оправдање за пропуштање законског рока за подношење тужбе у управном спору, који рок је преклузиван, тако да се и не може продужавати, ни неукост тужиоца као странке, не може бити од утицаја на оправдавање неблаговременог подношења тужбе, (иако је тужиоца, а што произилази из списка предмета, у управном поступку заступао пуномоћник адвокат, која чињеница такође није од утицаја на одлуку о благовремености

тужбе), па тако да је на основу свега наведеног нижестепени суд тужбу правилно одбацио као неблаговремену, у складу са чланом 22. ЗУС-а, због чега се предметни захтјев тужиоца указује неоснованим.

Из наведених разлога, по оцјени овог суда, у побијаном рјешењу нижестепеног суда и нису остварени разлози предвиђени одредбом члана 35. став. 2. ЗУС, па тако се захтјев тужиоца за ванредно преиспитивање тог рјешења одбија као неоснован, на основу одредбе члана 40. став 1. истог закона.

Записничар
Здравка Чучак

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Амила Подрашчић